

ZS2.G4.410.8.2014

*„Wszystkich rozwinąć, każdemu pomóc,
nikogo nie zgubić..”*

SZKOLNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

GIMNAZJUM NR 4

W MIELCU

Mielec, wrzesień 2014r.

Wstęp

Szkoła realizuje zadania dydaktyczne i wychowawcze, wspierające wszechstronny rozwój ucznia: wyposaża młodego człowieka w wiedzę, budzi aktywność intelektualną oraz rozwija postawy i zachowania cenione i pożądane w społeczeństwie. Realizacja tych założeń wspierana jest poprzez działania zawarte w szkolnym programie profilaktyki. Pozwalają one na wyposażenie ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne w budowaniu dojrzałej osobowości, nauczanie postaw asertywnych w sytuacjach zagrożeń, rozumienie oraz umiejętne stosowanie norm społecznych i systemu wartości.

Profilaktyka to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona ucznia przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określanych jako zachowania ryzykowne.

1. Podstawa prawna do działań profilaktycznych szkole.

1. Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół z późniejszymi zmianami.
2. Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
4. Konstytucja RP,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. z 2012, poz. 124),
6. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35, poz. 230 z p. zm.), nowelizacja z dnia 12 września 1996r. (Dz. U. nr 127, poz. 593),
7. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami.
8. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz. 535), z późniejszymi zmianami.
9. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55), z późniejszymi zmianami.
10. Rządowy Program „Bezpieczna i przyjazna szkoła 2014-2016” - uchwała Nr 130/2014 Rady Ministrów z dnia 28 lipca 2014 r.

Szkolny Program Profilaktyki powstał również w oparciu o Program Wychowawczy, WSO, WSOZ i podstawę programową kształcenia ogólnego (rozp. MEN z dn. 27.08.2012r.)

2. Założenia Szkolnego Programu Profilaktyki

Założenia SPP wynikają z podstawy prawnej, realnych potrzeb uczniów i rodziców oraz powinności nauczyciela.

- program realizowany jest w klasach I, II i III gimnazjum,
- program jest spójny z Programem Wychowawczym Gimnazjum nr 4 w Mielcu,
- odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i środowisku,
- formy i sposoby działań z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej są dostosowane do wieku uczniów,
- do realizacji zadań włączają się wszyscy nauczyciele we współpracy z rodzicami i instytucjami lokalnymi.

3. Diagnoza sytuacji szkolnej.

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę dokumentów szkolnych takich jak:

- sprawozdanie z realizacji zamierzeń opiekuńczo - wychowawczych w roku szkolnym 2013/2014,
- ewaluacja SPP realizowanego w r. szk. 2013/2014,
- wyniki ankiet przeprowadzonych w szkole w r. szk. 2013/2014 /„Problematyka frekwencji uczniów Gimnazjum Nr 4”, „Oczekiwania rodziców wobec szkoły”, „Mój wychowawca”, „Bezpieczeństwo w szkole”/
- analizę frekwencji uczniów w roku szkolnym 2013/2014
- obserwację zachowań uczniów
- fachową literaturę.

Diagnoza obejmowała m.in.:

- problemy młodzieży widoczne na terenie szkoły (przejawiane w zachowaniach uczniów),
- problemy edukacyjne i wychowawcze rejestrowane przez wychowawców, pedagoga i reedukatora, problemy zgłaszane przez rodziców,
- problemy zdrowotne nasilające się i dostrzegane przez higienistkę szkolną,
- problemy sygnalizowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych miasta oraz współpracujących ze szkołą policjantów.
- zakres zainteresowań uczniów oraz zaangażowanie rodziców w działalność opiekuńczo - wychowawczą szkoły.

4. Identyfikacja problemu.

Na podstawie diagnozy środowiska szkolnego zauważono występowanie następujących problemów:

- problem narastającej agresji werbalnej,
- brak motywacji do nauki
- problem przemocy fizycznej /drobne bójki i zaczepki/,
- palenie papierosów, sięganie po inne substancje psychoaktywne
- opuszczanie pojedynczych lekcji, wagary

W toku analizy zidentyfikowanych problemów ustalone zostały priorytety i określone cele oddziaływań.

5. Cele oddziaływań profilaktycznych.

1. Kształtowanie umiejętności intrapersonalnych, a w szczególności samoświadomości, samooceny i samodyscypliny.
2. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów.
3. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów.
4. Wzmocnienie motywacji do nauki, kształtowanie świadomości użyteczności nauczanego materiału.
5. Zmniejszenie ilości opuszczonych godzin lekcyjnych z powodu wagarów.

6. Operacjonalizacja celów.

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań.

KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Analiza sposobu realizacji zadań szkoły wynikających z przepisów prawnych, statutu i programu wychowawczego szkoły
2. Działania szkoły w kierunkach wskazanych w wyniku diagnozy:
 - realizacja współpracy z Urzędem Miejskim /Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, Pełnomocnik Zarządu Miasta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnik Zarządu Miasta ds. Uzależnień, itp./,
 - realizacja współpracy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną,
 - realizacja współpracy z Policją, Sądem i Strażą Miejską,
 - realizacja współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie..
 - realizacja współpracy z osiedlowymi Świetlicami Profilaktyczno-Wychowawczymi.
 - doskonalenie umiejętności nauczycieli (rozszerzenie wiedzy o takie zagadnienia jak: wiedza na temat uzależnień, agresja, interwencje w rozwiązywaniu konkretnych problemów, stosowanie odpowiednich form pomocy),
 - opracowanie cyklu tematów do pracy z młodzieżą na godzinach wychowawczych, których materiał jest przeznaczony do realizacji w następujący sposób:

klasa pierwsza:	integracja grupy, poznanie siebie, komunikacja,
klasa druga:	kształtowanie poczucia własnej wartości, profilaktyka uzależnień
klasa trzecia:	przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży, preorientacja zawodowa.

- wyposażanie biblioteki szkolnej w fachowe materiały i publikacje dotyczące profilaktyki.
- włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań

(uczniowie powinni mieć poczucie odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku).

- organizowanie systematycznych, profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zastępstw doraźnych lub spotkań dodatkowych.
 - stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, a także zapoznanie ich z działaniami szkoły wynikającymi z planu.
 - organizowanie w szkole imprez tematycznych (happeningi, konkursy, przedstawienia i teatry profilaktyczne, itp.).
 - realizowanie programów profilaktycznych przez pedagoga, reeducatora, posiadających uprawnienia nauczycieli oraz specjalistów z zewnątrz.
 - realizowanie tematyki z zakresu edukacji zdrowotnej w ramach lekcji wychowania fizycznego.
 - systematyczne omawianie w ramach Zespołu Wychowawczego oraz Rady Pedagogicznej efektów realizacji planu profilaktycznego w szkole.
 - organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania czasu wolnego.
 - tworzenie różnorodnej i atrakcyjnej oferty w toku zajęć edukacyjnych.
3. Ewaluacja programu profilaktycznego.

Harmonogram działań profilaktycznych na rok szkolny 2013/2014

Lp	Obszar	Działania	Odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Problem przemocy i agresji	Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły poprzez prowadzenie zajęć integrujących szczególnie w klasach pierwszych	Wychowawcy	Cały rok szkolny
		Przeprowadzenie cyklu spotkań przedstawiciela Policji z uczniami klas pierwszych nt: „Odpowiedzialność karna nieletnich”	Pedagog	I semestr 2014/2015
		Konsekwentne i zdecydowane działanie w sytuacjach świadczących o występowaniu mobbingu i wykluczenia społecznego.	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
		Szybkie i profesjonalne reagowanie w przypadku zauważenia jakiegokolwiek przejawu agresji wśród uczniów.	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
		Podejmowanie interwencji w przypadkach stwierdzenia zjawiska cyberprzemocy	Wychowawcy, Nauczyciele informatyki, Pedagog, Reeducator	Cały rok szkolny
		Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej na agresję”	Pedagog, Reeducator	Wg potrzeb
		Przeprowadzenie badań diagnostycznych nt. agresji w szkole, analiza wniosków i ocena poczucia bezpieczeństwa w szkole.	Dorota Buczek – Kolanko, Mirosława Szypuła	Listopad 2014r.
		Zwiększenie częstotliwości kontaktów indywidualnych i telefonicznych z rodzicami uczniów sprawiających problemy wychowawcze.	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator	Wg potrzeb
		Bieżące uzupełnianie teczek tematycznych ze scenariuszami zajęć profilaktycznych przez wychowawców na godzinach wychowawczych	Reeducator, Pedagog	Cały rok szkolny
2.	Brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne	Stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych /np. zajęcia z użyciem tablicy interaktywnej/	Wszyscy nauczyciele	Zgodnie z planem pracy
		Organizowanie pomocy koleżeńskiej, mobilizacja zespołów klasowych.	Wychowawcy	Wg potrzeb
		Porady i konsultacje dla uczniów.	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator	Wg potrzeb
		Wyposażenie rodziców w wiedzę nt. przyczyn niepowodzeń dydaktycznych oraz sposobów pracy z uczniem w domu /pedagogizacja na wywiadówkach/	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator	I semestr
		Konsultacje indywidualne dla rodziców.	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator	Wg potrzeb

		Zorganizowanie zajęć wyrównawczych i korekcyjno kompensacyjnych dla uczniów z trudnościami w nauce	Nauczyciele przedmiotów, Reeducator	Cały rok szkolny
		Wspieranie rozwoju i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwijanie zainteresowań, uzdolnień, talentów oraz doskonalenie różnych umiejętności i pogłębianie wiedzy	Nauczyciele	Cały rok szkolny
		Realizacja programu z zakresu doradztwa zawodowego.	Pedagog, Specjaliści z zewnątrz	Cały rok szkolny
3.	Palenie papierosów, sięganie po inne substancje psychoaktywne	Realizacja programów profilaktycznych w ramach godzin wychowawczych. / „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Przeciw”, „Tak czy Nie”, „Debata”, „Nie piję – bo tak”	Nauczyciele posiadający uprawnienia, Pedagog, Reeducator	Cały rok szkolny
		Podjęcie tematu uzależnień w ramach zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów – z uwzględnieniem szkodliwości e-papierosa	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny
		Pedagogizacja rodziców	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator Specjaliści z zewnątrz	W czasie spotkań z rodzicami
		Uczestnictwo młodzieży w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym, organizowanych w szkole i poza szkołą.	Wicedyrektor gimnazjum	Cały rok szkolny
		Udział szkoły w ogólnopolskiej akcji „Zachowaj Trzeźwy Umysł” kampania „Narkotyki? To mnie nie kręci”	Wicedyrektor gimnazjum	Czas trwania akcji
		Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z zainteresowaniami młodzieży w celu organizowania czasu wolnego.	Nauczyciele	Cały rok szkolny
		Współpraca z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz instytucjami wspierającymi działania w zakresie profilaktyki uzależnień	Pedagog, Reeducator	Cały rok szkolny
4.	Opuszczanie pojedynczych godzin, wagar	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów.	Wychowawcy	Cały rok szkolny
		Przekazywanie informacji o absencji uczniów pedagogowi lub reeducatorowi.	Wychowawcy	Cały rok szkolny
		Informowanie rodziców o ucieczkach dziecka z lekcji i wagarach oraz o podjętych przez szkołę działaniach. Ustalenie formy i zakresu współpracy dotyczącej usprawiedliwiania nieobecności.	Wychowawcy, Pedagog, Reeducator	Wg potrzeb
		Zawieranie z uczniami kontraktów /spisane i podpisane kontrakty przechowuje wychowawca/.	Wychowawcy	Wg potrzeb
		Odnoszenie w dziennikach lekcyjnych stwierdzonych ucieczek z lekcji i wagarów /zaznaczanie na	Nauczyciele wszystkich przedmiotów	Cały rok szkolny

	<u>czerwonol!</u> Stała współpraca z wychowawcami.		
	Konsekwentne wypełnianie przez nauczycieli formularza zwolnienia ucznia z zajęć na podstawie, którego woźny będzie otwierał szatnie.	Wychowawcy, nauczyciele, woźny	Cały rok szkolny
	Konsekwentne reagowanie (odprowadzanie uczniów na lekcje) w przypadku spotkania w czasie lekcji przebywających na terenie szkoły uczniów (korytarze, aula, jadalnia, boiska itp.)	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
	Wspieranie szkoły w podejmowanych działaniach, potwierdzanie podpisem informacji o wagarach i ucieczkach z lekcji, każdorazowe reagowanie na wezwania wychowawcy, konsekwentne realizowanie zawieranych kontraktów, egzekwowanie od dzieci realizowania obowiązku szkolnego.	Rodzice	Cały rok szkolny
	Pedagogizacja rodziców; zapoznanie z działaniami zmierzającymi do poprawy frekwencji, uświadamianie konsekwencji zaniedbywania realizacji obowiązku szkolnego, zapoznanie z kontraktami zawieranymi z dziećmi.	Wychowawcy Pedagog, Reedukator	W czasie organizowanych spotkań z rodzicami

6. EWALUACJA SZKŁONEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. po roku /diagnoza wybranych obszarów wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli,
2. po zakończeniu cyklu kształcenia / po trzech latach/.

Szkolny Program Profilaktyki uzyskał pozytywną opinię Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego został zatwierdzony do realizacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 15.09.2014r. uchwałą nr 13-2014/15